

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 14. Rok: 2021 Číslo: 01

Informačno-formačný časopis farnosti
pre vnútornú potrebu farnosti

Christos vzkrese

**...zatvorené chrámy, obrady bez
veriacich, vysluhovanie sviatostí
obmedzené...**

**Boh ale neobmedzil svoju
lásku k človeku.**

**Preto aj napriek týmto
okolnostiam oslavujeme
tajomstvo Kristovho umučenia,
smrti a vzkriesenia!**

**Kristus nás pozýva uvedomiť si,
čo je dôležité v živote: viera
v skutočného Boha a odvrátenie sa
od modiel tejto doby!**

**Prajeme všetkým, aby tajomstvo
Vzkriesenia Ježiša Krista
prežiarilo všetkých nás, nech
posilni trpiacich a chorých,
nech prinesie radosť smutným
a nádej malomysel'ným, nech
upevni našu vieru a premení
k lepšiemu naše životy!**

o. Martin s rodinou
o. Miroslav
o. Jozef
o. Marek s rodinou
o. Ján s rodinou

Skutočný význam Paschy

(veľkonočné zamyslenie)

Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista je najväčším tajomstvom histórie vykúpenia ľudstva. Nie je však prístupné našim zmyslom a mysleniu, len vierou a modlitbou si ho môžeme pripomínať. Ak sa nám Kristovo evanjelium niekedy nezdá dosť strhujúce a zaujímavé, možno to je preto, že v ňom vidíme iba slová či myšlienky a zabudli sme za nimi hľadať tajomstvo prítomnosti nášho Spasiteľa.

Zvesť o prázdnom hrobe je radostnou zvesťou, ktorá hovorí o novom živote a o novom šťastí. Od prvého veľkonočného rána nám každoročne zaznieva táto zvesť ako výkrik slobody.

Človek je cez toto tajomstvo povolaný k veľkej nádeji. Túžba po večnom živote sa premieta do postojov ku všetkému už tu na zemi. Všetko sa môže stať jasnejším, čistejším a krajším.

Zmŕtvychvstalý Ježiš Kristus je úplným zmyslom, krásou a nádejou celého ľudstva. Jeho umučenie a kríž však premohlo vládu smrti, jeho zostúpenie k zosnutým zasa premohlo hriech. Bola nanovo obnovená jednota stvorenstva so svojim Stvoriteľom.

Podobne ako mnoho iných kresťanských sviatkov, aj slávenie Paschy sa prenieslo mimo Cirkvi. Už od jej vzniku je to čas osláv a veselia. Dnes je to aj komerčne dôležitý sviatok, pretože sa k nemu viaže veľa zvykov, ktorých uskutočnenie si vyžaduje nejaké úsilie a nejaké tie nákupy. A vidíme to okolo seba: obmedzenia, či zákazy, nákupy musia byť.

Svet okolo nás v súvislosti s Paschou hlása, že konečne prichádza jar a s ňou všetky tie krásy, ktoré prebúdajú chuť do života, prinášajú radosť, potešenie a novú energiu.

Preto je veľmi nutné, hlavne pre nás kresťanov,

nedať sa podmaniť počas týchto sviatkov svetskými symbolmi Veľkej noci. Sú to symboly, ktoré sú totiž univerzálne a väčšina ľudí ich registruje okolo seba a už niekoľko rokov ich spája so sviatkom Paschy.

Zo zvierat sú to baranček, zajace a kuriatka. Pre nás kresťanov je baranček symbolom obety nevinného Ježiša Krista za hriechne ľudstvo. Zajace sú symbolom plodnosti. Kuriatka znamenajú príchod

jari a nový život. Aj kvety sa stávajú symbolom Paschy. Najviac asi narcis a tulipán, ktoré zvyknú kvitnúť v čase sviatkov. Ale všimnime si napr. aj také bahniatka, ktoré sa u kresťanov spájajú so slávnym príchodom Ježiša Krista do Jeruzalema, ale u ostatných sú symbolom jari a prebúdajúcej sa prírody. U mnohých ľudí možno nájsť na stoloch aj zelené stebľa vyklíčeného obilia, čo tiež symbolizuje sviežu zeleň a prebúdanie sa k životu. Veľkonočné kytice sú pestrofarebné. Po bielej a sivej farbe charakterizujúcej zimu sa, podľa svetských symbolov, očiam človeka žiadajú pestrejšie a teplejšie farby jarných kvetov.

Aj z týchto slov vidieť, že okolitý svet presadzuje v súvislosti s Veľkou nocou oslavu jari a prírody. Každý rok na jar sa totiž odohráva zápas života so smrťou. Zo zamrznutej zeme vyrastá tráva, zazelená sa tráva, rozkvitajú kvety, pučia stromy...

Raz na jar sa však pred viac ako 2000 rokmi, na Veľkú noc Paschy, odohral aj iný zápas so smrťou. Tento zápas bol veľmi dôležitý pre celé ľudstvo a jeho budúcnosť, dokonca večnosť. Preto Pascha nemôže byť len sviatkom, či oslavou jari.

Nedajme sa preto oklamať rozličnými svetskými symbolmi Veľkej noci, ale nechajme sa viesť Božím Duchom, aby

sme naplno svojím srdcom pochopili odkaz Paschy.

Že mnohým veciam v súvislosti so vzkriesením Krista nerozumieme? Možno je to tým, že vo všetkom hľadáme iba slová či myšlienky a zabudli sme za nimi hľadať tajomstvo prítomnosti nášho Spasiteľa.

Už druhý rok budeme sláviť obrady Paschy obmedzene, nie tradične, ako sme boli zvyknutí po minulé roky. Možno sme mnohí nahnevaní, frustrovaní...

Chcem Vás však pozvať k tomu, aby sme tieto dni prežili s otvoreným srdcom. Doteraz sme sa možno obrady viac prežívali zmyslami a gestami: pozorovali sme, počúvali, spievali... Pri sledovaní obradov doma je toto obmedzené, či znemožnené. Ale srdcia nám zavrieť a zamknúť nemôže nikto, iba my sami.

Slávnostné „Christos voskrese“ nech nás aj v týchto ťažkých dňoch naplní veľkou radosťou, bážňou, nádejou a úžasným pokojom.

Všetkým vyprosujem hojnosť milostí od Zmŕtvychvstalého Ježiša Krista a zároveň plnosť radostí plynúcich z tohto Veľkonočného tajomstva.

Christos voskrese!

Voistinu voskrese!

o. Miroslav

Veľký týždeň

(liturgicko-teologický pohľad)

Posledný týždeň pred Paschou je zasvätený spomienke na posledné dni pozemského života nášho Spasiteľa, jeho strasti, smrti a pochovania.

V prvé tri dni veľkého týždňa si Cirkev pripomína udalosti, ktoré majú veľmi blízky vzťah k strastiam Ježiša Krista. Tieto udalosti sú s bážňou spomínané svätou Cirkvou v tie isté dni, v ktoré sa aj naozaj stali. Sú spomienkou na posledné prebývanie Ježiša Krista v Jeruzaleme.

Čítania nám počas týchto dní asi najjasnejšie poukazujú na význam Paschy. V prvé tri dni Veľkého týždňa sa na liturgiách vopredposvätených darov číta z knihy Exodus, z knihy Jób a z evanjelií.

Evanjeliá hovoria o utrpení, smrti a vzkriesení Ježiša Krista, reprezentujú historickú vrstvu Kristovej paschy. Je v nich **aspekt eschatologický** (eschatológia preto, lebo Kristovým utrpením, smrťou a vzkriesením sa končí starý svet, starý vek a začína sa už nový poriadok, nový svet, ktorý sa definitívne naplní jeho druhým a slávnym príchodom) a **aspekt lásky** (len láska nám otvára cestu k Pasche, vzkrieseniu, oslobodeniu.)

Ale zároveň sú to už dni bezprostrednej prípravy na utrpenie a vzkriesenie Ježiša Krista, kde sa do popredia dostáva téma pokánia, ktoré je duchovnou prípravou na prežívanie tajomstva nadchádzajúcich dní.

Veľký pondelok

V textoch bohoslužieb Veľkého pondelka sa porovnáva starozákonná udalosť, v ktorej Jozefovi bratia, synovia Jakuba, predali Jozefa z veľkej závidosti nad jeho múdrosťou do Egypta. Jozef je v tejto udalosti predobrazom Ježiša Krista, ktorého takisto vlastní neprijali a zo závidosti nad jeho múdrosťou a silou zázrakov Ho dali zabiť. Ale tak ako Jozef stal sa vládcom Egypta, aj Ježiš Kristus zvíťazil nad smrťou a nad každým hriechom.

Bohoslužby v chráme: 17:00 hod.

Liturgia vopred posvätených darov

Veľký utorok

Aj v dnešný deň pokračujeme v téme eschatológie a pokánia. Cirkev skrze čítania vedie veriacich k duchovnej bdelosti.

Bohoslužby v chráme: 17:00 hod.

Liturgia vopred posvätených darov

Veľká streda

Podľa tradície, noc z utorka na strediu strávil Ježiš v Betánii. Bolo to v čase, kedy už boli starší z ľudu a farizeji rozhodnutí zabiť Ježiša Krista.

V dome Šimona Malomocného pristúpila k Ježišovi žena – hriešnica s alabastrovou nádobou a vyliala drahocenný olej na hlavu Spasiteľa.

Tento skutok bol silným znakom jej lásky – len láska nám otvára cestu k Pasche, k vzkrieseniu, oslobodeniu.

Pomazanie myrom pritom môžeme vnímať vo viacerých významoch: V tomto

skutku je vystihnutá protipólovosť konania voči ostatným: láska verzus zrada Judáša, láska verzus nenávisť Židov. Pomazaním pripravila táto žena telo Ježiša Krista na pohreb.

Olej myro sa stáva symbolom nesmrteľnosti a neporušiteľnosti. Pomazanie Ježiša Krista vyznieva ako pomazanie Kráľa a Veľkňaza, ako to bolo pri uvádzaní do úradu. Kontrast medzi príjemnou vôňou dobrých skutkov a smradom hriechu.

Bohoslužby v chráme: 17:00 hod.

Liturgia vopred posvätených darov

Veľký štvrtok (liturgicko-teologický pohľad)

Vo Veľký štvrtok si Cirkev pripomína sled udalostí, ktoré sa stali v tento deň. V tento deň Ježiš umyl svojim učeníkom nohy, slávil paschálnu večeru so svojimi učeníkmi, ustanovil najsvätejšiu sviatosť Eucharistie, trpel i modlil sa v Getsemanskej záhrade a bol zradený Judášom.

Vo večerných hodinách sa slúži liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou. Slúži sa na pamiatku poslednej večere, umytia nôh apoštolom a Judášovej zrady. Počas tejto liturgie je aj niekoľko zvláštností. Namiesto *Cherubínskej piesne*, pričastenu a po sv. prijímaní sa

spieva *Prijmi ma dnes Synu Boží...* Takisto má liturgia zvláštny irmos, keď namiesto *Dôstojné je...* sa spieva spev *Podme veriaci hore do večeradla...*

Toto je vlastne aj skutočný a pôvodný sviatok Najsvätejšej Eucharistie. Dať ješť svoje telo je znakom sebaobetovania a nesmiernej Božej lásky. Zároveň ješť niekoho telo a piť jeho krv znamená prijímať jeho moc, jeho vlastnosti – máme sa stať Kristovým telom a krvou, stať sa Ním.

Na Veľký štvrtok pripravil Ježiš Kristus tú najväčšiu hostinu, ktorá ešte neskončila. V tom tkvie úžasný

aspekt Veľkého štvrtku. Zapamätajte si a povzbudzujte sa v myšlienke, že odkedy bola prestretá Ježišova hostina, nikdy sa ešte neskončila!

Tu si zároveň človek uvedomuje, že skutočným cieľom liturgie nie je premeniť chlieb a víno na Telo a Krv Ježiša Krista, ale premeniť samotného človeka, aby sa stal podobným svojmu Bohu.

V noci na Veľký piatok sa predpisuje aj utiereň s dvanástimi evanjeliovými čítaniami o Kristových strastiach, ľudovo

nazývaná „Strasti“. Medzi jednotlivými evanjeliami sú sedálne piesne.

Evanjelia sú zoradené podľa udalostí Ježišových strastí. Táto bohoslužba sa má sláviť v druhej hodine noci, čiže podľa nášho počítania času vo štvrtok o ôsmej hodine večer.

Bohoslužby v chráme:

17:00 hod. Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou **ONLINE PRENOS**

18:00 hod. Utiereň Veľkého piatku (Strasti) s čítaniami strastných evanjelií **ONLINE PRENOS**

Veľký piatok (liturgicko-teologický pohľad)

Bohoslužba Veľkého Piatku je zasvätená spomienke na Spasiteľove strasti a jeho smrti na kríži. Cirkev odкрýva pred očami veriacich plnú knihu spasiteľných strastí Pánových, začínajúc od udalostí v Getsemanskej záhrade až po ukrižovanie na Golgote. Prenesúc nás myslou cez mnohé storočia, sv. Cirkev akoby priviedla veriacich k samej podnožke Kristovho kríža a robí ich úctivými pozorovateľmi všetkých Spasiteľových mučení. Aj napriek bolesti je viditeľné Ježišovo milosrdenstvo, s ktorým toto všetko prijíma.

V ranných hodinách sa slávia Cárské časy (Hodinky umučenia), ktoré obsahujú žalmy, parameje, čítania z apoštola a evanjelia, tropáre a stichiry zaoberajúce sa smrťou Ježiša Krista na kríži.

Popoludní sa koná Veľká večiereň s uložením plaščenice do hrobu. Táto bohoslužba má niekoľko zvláštnosti: číta sa apoštol a aj evanjelium o Kristovom odsúdení, umučení, smrti a pohrebe. Počas tropára *Ctihodný Jozef...*, kňaz okiadza plaščenicu a obchádza s ňou chrám, potom ju uloží do hrobu a modlí sa predpísanú modlitbu Veľkého piatku.

V tento deň platí veľmi prísny pôst.

Adorácia (Stráž) pri Božom hrobe je v súčasnej dobe veľmi ťažko uskutočniteľná. Ale... Boží hrob bude aj tohto roku vo vrchnej kaplnke našej Kalvárie. Bude možnosť prísť k hrobu, pokloniť sa, pomodliť sa, stíšiť sa... Samozrejme, že všetko za predpokladu rešpektovania protiepidemiologických

opatrení a usmernení, v spolupráci so zodpovednými osobami, ktoré sa tam budú nachádzať.

Bohoslužby v chráme:

08:00 hod. Kráľovské hodinky umučenia

15:00 hod. Veľká večiereň s uložením plaščenice do hrobu

ONLINE PRENOS

Veľká sobota (liturgicko-teologický pohľad)

Veľká sobota je dňom odpočívania tela v hrobe a dňom zostúpenia Duchom do predpekla, uvedenie lotra do raja, prebývanie na tróne s Otcom a Duchom a zároveň poukazuje na nastávajúce dielo Kristovho vzkriesenia.

Celá bohoslužba Veľkej soboty je plná protikladných udalostí (zármutku a potešenia, biedy a radosti, sĺz a smiechu).

Bohoslužby toho dňa sa začínajú od samého rána a prebiehajú do jeho samotného konca tak, že posledné sobotné piesne splývajú s nedeľnými.

Ráno sa má konať tzv. Nadhrobná alebo Jeruzalemská utiereň. Nadhrobnou alebo Jeruzalemskou sa nazýva preto, lebo v Jeruzaleme sa konala priamo pri

hrobe Ježiša Krista. Hlavnou myšlienkou je, že Kristus svojou smrťou porazil smrť, ešte pred svojím vzkriesením zostúpil do podsvetia a zničil smrť, ktorá tam vládla.

Vo večerných hodinách sa na Veľkú sobotu slúži liturgia svätého Bazila Veľkého s večierňou. Táto bohoslužba je zavŕšením strastných slúžení a je bezprostredným predsviatkom sviatku všetkých sviatkov – začiatkom Paschy. Na tejto liturgii sa číta pätnásť čítaní zo Starého zákona, ktoré symbolicky opisujú prípravu na príchod Ježiša Krista a jeho slávne Zmŕtvychvstanie.

Po čítaní z apoštola sa spievajú verše zo 81. žalmu. Počas týchto veršov sa premieňajú tmavé rúcha za svetlé. Evanjelium Veľkej soboty (Mt 28, 1-20) sa

číta vo farbe vzkriesenia a hovorí o prázdnom hrobe a vzkriesení Ježiša Krista. **Liturgicky práve toto je ten vrcholný bod, realita vzkriesenia, ktorého následkom je utiereň vzkriesenia.** Na začiatku utierne sa totiž už iba konštatuje skutočnosť, že Ježiš

Kristus vstal zmŕtvych: *Vzkriesenie tvoje Kriste Spasiteľu, ospevujú...*

Bohoslužby v chráme:

09:00 hod. Jeruzalemská utiereň

17:00 hod. Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou **ONLINE PRENOS**

Svätá a veľká nedeľa Paschy (liturgicko-teologický pohľad)

Bohoslužby v tento deň sa začínajú polnočnicou. Počas nej sa má prenášať plaščenica z hrobu na prestol.

Deje sa to nenápadne, skoro potichu, skoro úplne za tmy (všetky svetlá okrem úplného minima majú byť zhasnuté), akoby nebadane – Kristus vstal nebadane, nikto to nevidel, len anjeli boli svedkami.

Utiereň vzkriesenia sa začína zvyčajne za tmy, pričom aj chrám je na začiatku obradov ešte v úplnej tme. Chrám symbolizuje Kristov hrob, ku ktorému prichádzame.

Po radostnom *Christos voskrese* sa otvárajú chrámové dvere ako symbol Kristovho víťazstva nad smrťou a ako symbol otvorenia dverí raja pre človeka. Skvostom utierne je veľkonočný kánon, ktorého autorom je sv, Ján z Damasku.

Zapáľme si pri sledovaní tejto Utierne sviečku ako znak žiary slávneho vzkriesenia Ježiša Krista.

Na liturgii sa číta evanjelium v rôznych jazykoch, čo nám pripomína, že evanjelium ako radostná zvesť má byť ohlasované všetkým národom. Začína sa začiatkom Jána – teda začína sa ohlasovať dobrá zvesť od prvej kapitoly evanjelia, ktorého vrcholom a hlavným obsahom je vzkriesenie.

Charakteristickým obradom Veľkonočnej nedele je posvätenie veľkonočných pokrmov. Tieto pokrmy sú znakom Božej dobroty a Božej štedrosti. Táto slávnosť nad slávnosťou je taká veľká, že sa pripravujú aj osobitné pokrmy (farebné vajcia, sladký koláč – pascha, hrudka – syrec, mäsité pokrmy – symbol baránka).

Keďže ani tohto roku nebude možnosť požehnať pokrmy v chráme, v spoločnej modlitbe doma prosme Boha o požehnanie týchto pokrmov, ako prejav vd'aky za všetko, čo robí v našich životoch.

Podvečer sa slávi večiereň Paschy – má inú štruktúru ako bežné večierne, pričom sa počas večierne číta evanjelium o vzkriesení. Na stichirách sa bozkáva kríž, Evanjeliár a Ikona vzkriesenia.

Bohoslužby v chráme:

05:30 hod. Utierenie vzkriesenia (csl.)

11:00 hod. Sv. liturgia (csl.)

ONLINE PRENOS

12:00 hod. Večiereň v nedeľu Paschy (slov.) **ONLINE PRENOS**

Pozývame k zjednoteniu sa v modlitbe, počas nedele Paschy, s arcibiskupom Jánom prostredníctvom prenosu **TV Lux**, od **07:00 hod.**

Svetlý pondelok a Svetlý týždeň (liturgicko-teologický pohľad)

Svetlý týždeň je týždňom radosti, pretože Kristus zničil kráľovstvo smrti a moc hriechu a založil Božie kráľovstvo. Smrť už viac nebude panovať na ľudskom živote, nebo bolo znovu otvorené pre všetkých. Túto skutočnosť navonok symbolizujú otvorené kráľovské a diakonské dvere na ikonostase, ktoré sa nezatvárajú počas Svetlého týždňa (zatvárajú sa až na Svetlú sobotu po liturgii). Celé ľudstvo a celý vesmír boli obnovené mocou Ducha.

Počas Svetlého týždňa sa nespievajú spevy za zomrelých, pretože Kristus zničil moc smrti.

Počas Svetlého týždňa udeľuje kňaz všetky žehnania s krížom; tento týždeň je

voľnica (v piatok nie je zdržanlivosť od mäsa). Až do sviatku Nanebovstúpenia Pána sa používa svetlá liturgická farba.

Pre toto obdobie je typické, že sa počas obradov má stáť – je to vyjadrenie radosti zo vzkriesenia, pričom státie ako postoj je znakom radosti, oslavy, ale zároveň aj úcty.

Státie je v týchto dňoch symbolom vzkriesenia Ježiša Krista, povznesenie sa do duchovnej oblasti a tento postoj pripomína človeku aj jeho osobné duchovné vzkriesenie

Bohoslužby v chráme:

09:00 hod. Sv. liturgia **ONLINE PRENOS**

Slovo sv. Jána Zlatoústeho

(poučné slovo na deň Paschy)

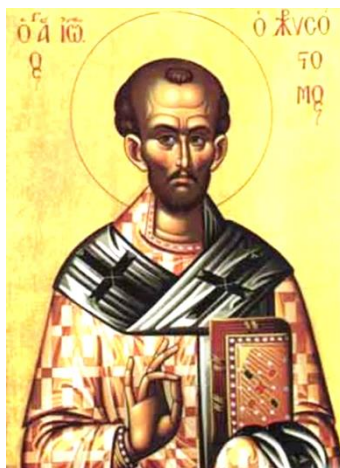
Každý, kto je zbožný a bohabojný, nech sa osvieži a teší z tejto krásnej a skvelej slávnosti. Kto je verný služobník, nech vojde s plesaním do radosti svojho Pána. Kto sa pôstom unavil, nech teraz prijme odmenu. Kto pracoval od prvej hodiny, nech dnes prijme spravodlivú mzdu.

Kto prišiel po tretej hodine, nech oslavuje s vďakou. Kto prišiel až po šiestej hodine, nech nepochybuje, lebo nebude ukrátený. Kto váhal až do deviatej hodiny, nech pristúpi bez obáv a strachu. A kto stihol prísť až o jedenástej hodine, nech sa nebojí, že váhal, lebo Vládca je štedrý a prijme posledného robotníka ako prvého. Uspokojí toho, čo prišiel o jedenástej hodine práve tak, ako toho, čo pracoval od prvej hodiny. K poslednému je milosrdný a k prvému láskavý. Onomu dáva a tamtoho obdarúva. Prijíma skutky a víta úmysly.

Preto vojdite všetci do radosti svojho Pána. I prví i druhí, prijmite mzdu. Bohatí a chudobní, spoločne sa radujte. Vy, ktorí ste vytrvali, i vy, nedbanliví, uctite si tento deň. Stôl je plný, jedzte všetci. Pokrm je pripravený, nech nikto neodchádza

hladný. Všetci majte účasť na hostine viery, prijmite všetci bohatstvo dobroty.

Nikto nech sa neponosuje na nedostatok, lebo prišlo spoločné kráľovstvo. Nikto nech sa nezarmucuje nad previneniami, lebo z hrobu zažiarilo odpustenie. Nech sa nik nebojí smrti, lebo Spasiteľova smrť nás oslobodila. Zničil ju ten, ktorého zajala. On zostúpil do predpekia a peklu odňal korisť. A peklo sa zarmútilo, keď skúsilo jeho telo.

Prorok Izaiáš to videl a zvolal: Peklo bolo plné trpkosti, keď sa tam dole s tebou stretlo. Bolo plné trpkosti, lebo bolo odstavené, bolo plné trpkosti, lebo bolo porazené, bolo plné trpkosti, lebo bolo potupené a zosadené, bolo plné trpkosti, lebo bolo spútané. Prijalo telo a pripadlo Bohu. Prijalo zem a zrazilo sa s nebom. Prijalo to, čo videlo, a padlo do toho, čo nevidelo.

Smrť, kde je tvoj osteň? Peklo, kde je tvoje víťazstvo? Kristus vstal zmŕtvych a ty si porazené. Kristus vstal z mŕtvych a padli démoni. Kristus vstal z mŕtvych a radujú sa anjeli. Kristus vstal z mŕtvych a vládne život. Kristus vstal zmŕtvych a nikto nezostal v hrobe.

Hľa, Kristus vstal z mŕtvych a stal sa prvým medzi zosnutými. Jemu sláva a moc na veky vekov! Amen.

Odkaz prázdneho hrobu

(myšlienky na zamyslenie)

Mnohí ľudia si ešte aj dnes myslia, že príbeh o Kristovom vzkriesení je len jedna z mnohých legiend, podobne ako napr. grécka mytológia. Kristovo zmŕtvychvstanie však nie je plodom špekulácie či mystickej skúsenosti. Je to udalosť, ktorá isto presahuje dejiny, ale nastáva v určitom jej okamihu a zanecháva v nich nezmazateľnú stopu. Svetlo, ktoré oslnilo vojakov pri Kristovom hrobe, preniklo cez čas i priestor. To svetlo je totiž božské, prerazilo temnoty smrti a vnieslo do sveta Boží jas, žiaru Pravdy, Lásky a Dobra.

Veriaci človek si dobre uvedomuje, že kresťanská viera nie je len súbor nejakých mravoučných pravidiel a etických princípov, ale stojí aj na historických skutočnostiach.

Vstúpiť do hrobu vytesaného do skaly nie je práve povzbudzujúcou skutočnosťou. Pozrieť sa smrti do tváre nebýva chápané ako zdroj nádeje. A predsa bez pravdivého pohľadu na túto skutočnosť nemožno dobre pochopiť ani vzkriesenie, nemožno žiť z nádeje, ktorú v sebe vzkriesenie nesie.

Peter a Ján boli Ježišovi veľmi blízko, a predsa im bola po ukrižovaní asi bližšia istota smrti, neživá nádej na vzkriesenie. Ani my na tom nie sme inak. I pre nás je istota zla, smrti, zlých koncov mnohých vecí opretá o skúsenosť trpkou, ale mocnou istotou. Znova a znova sme zraňovaní svojou bezmocnosťou voči moci zla a smrti.

Ale zároveň sme znova a znova pozývaní, aby sme pustili Boha do svojho života, aby sme využili možnosť žiť zo sily

Svätého Ducha a zakúsili moc Božieho života vo vlastnom zraniteľnom a často zraňovanom živote.

Pre vieru vo vzkriesenie potrebujeme svedectvo Písma, svedectvo tých, ktorí sa vtedy s Ježišom stretli, a svedectvo tých, ktorí v uplynulých storočiach zo skutočnosti vzkriesenia žili – svedectvo svätých.

Ale potrebujeme tiež vlastnú skúsenosť Kristovej moci a sily v našom popletenom a v mnohom pokazenom živote. Aj my potrebujeme nahliadnuť do našich vlastných životných hrobov a objaviť, že Pán predsa žije a je zdrojom života i pre nás.

Požehňavanie veľkonočných pokrmov

(historicko-teologický pohľad)

Vznešenosť sviatku Paschy nám pripomína aj množstvo obradov, symbolov, či zvykov. Jedným z takýchto zvykov je požehnanie pokrmov vo veľkonočnú nedeľu. Aká je symbolika a zmysel tohto požehnania?

Požehňavanie pokrmov súvisí so starou pôstnou praxou, ktorá zakazovala nielen požívanie mäsa, ale aj vajec, mlieka a syra. Tieto pokrmy boli na Veľkú Noc požehňávané na ich prvé domáce použitie.

Požehnanie týchto pokrmov zároveň pripomína, že spoločenstvo so Zmŕtvychvstalým Kristom pri eucharistickom stole v chráme, má pokračovať aj doma v rodinnom spoločenstve, prostredníctvom týchto požehnaných pokrmov.

Všímajúc si život okolo nás musíme konštatovať, že ľudia v minulosti si oveľa viac uvedomovali potrebu Božieho požehnania. Ako píše žalmista: „*Oči všetkých sa s dôverou upierajú na teba a ty im dávaš pokrm v pravý čas. Otváraš svoju ruku a dobrotivo nasycuješ všetko živé.*“ (Ž 145, 15-16)

Veriaci človek si uvedomuje, že pri živote ho nedrží iba telesný pokrm, ale oveľa viac Boh svojou milosťou a požehnaním. Preto je v živote veriaceho človeka zreteľnejšie vidieť spoliehanie sa na Boha. Práve požehnanie veľkonočných jedál a ich požívanie v rámci rodiny je

vyjadrením vďaky Bohu za to, že sa stará o človeka.

Štedro prestretý stôl počas týchto dní je aj obrazom hostiny, ku ktorej Ježiš prirovnával Nebeské kráľovstvo.

Z textov Svätého Písma môžeme vidieť, že hostina je symbolom priazne, ktorú preukazuje hosťiteľ pozvaným, teda Boh nám ľuďom.

Keďže ani tohto roku nebudeme s jedlami pri chráme, aby sme ich požehnali, neznamená to, že požívanie veľkonočných jedál nemôže byť slávnostné a paschálne. Aj v týchto ťažkých časoch dajme spoločnou modlitbou v rodine najavo, že sme vďační Bohu za obetu Jeho Syna Ježiša Krista, vďační za jeho starostlivosť a lásku, ktorú nám preukazuje a vďační aj za dary, ktorými nás obdarováva.

